

Veiligheidsplan Regionale Opvang Locatie (ROL) Zuidplas

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

29 januari 2026
Vertrouwelijk

YOUR SUCCESS SECURED

Veiligheidsplan Regionale Opvang Locatie (ROL) Zuidplas

Vitaen biedt hoogwaardige consultancy op het gebied van fysieke beveiliging, cyberbeveiliging, compliance en risicomanagement. Onze diensten omvatten advies, auditing, interim management, incident- en crisismanagement en trainingen. We richten ons op zowel de private als publieke sector, waarbij we organisaties ondersteunen in het integreren van beveiliging en compliance binnen hun kernactiviteiten.

1.1.1.1 Opdrachtgever

COA Centraal Orgaan opvang Asielzoekers

1.1.1.2 Datum

29 januari 2026

1.1.1.3 Documentnummer

260119-003_JB

1.1.1.4 Versie

V.1.2

Vitaen BV

Regulusweg 5 (6e etage)

2516 AC Den Haag

KVK 74284932

www.vitaen.nl

Inhoud

1	Inleiding.....	5
1.1	Opdracht.....	5
1.2	Scope.....	5
1.3	Doel.....	6
1.4	Beveiligingsplan en Programma van Eisen.....	6
1.5	Samenwerking tussen stakeholders.....	6
1.6	Bestuursovereenkomst.....	6
2	Governance.....	7
2.1	De opvanglocatie en doelgroep.....	7
2.2	Locatiemanagement.....	8
2.3	Stakeholders.....	8
2.4	Omwonenden en ondernemers.....	8
2.5	Overlegstructuur.....	9
2.6	Afspraken tussen stakeholders.....	9
3	Veiligheidsrisico's.....	10
3.1	Monitoring en evaluatie.....	10
4	Veiligheidsmaatregelen.....	11
4.1	Huisregels.....	11
4.2	Informeren bewoners opvanglocatie.....	11
4.3	Welzijn en veiligheid bewoners.....	11
4.4	Melden ongewenste situaties.....	11
4.5	Melden zorgen en klachten.....	12
4.6	Aanpak van incidenten en overlastgevend gedrag.....	12
4.7	Toezicht, beheer en beveiliging op locatie.....	13
4.8	Bureau Veiligheid.....	13
4.9	Incidentregistratie.....	13
4.10	Brandmeldinstallatie.....	14
4.11	Vluchtwegsignalering en vluchtwegen.....	14
4.12	BHV-organisatie.....	14
4.13	Bedrijfsnoodplan en ontruimingsplan.....	14
4.14	Alarmeren hulpdiensten en opschaling.....	14

5	Gebouw- en terreinbeveiliging.....	15
5.1	Kernprocessen binnen beveiliging	15
5.2	Bezoekersregistratie	15
5.3	Toegangsverleningssysteem.....	15
5.4	Cameraobservatie	16
5.5	Inbraaksignalering	16
5.6	Slagbomen, poorten en hekken	16

1 Inleiding

Veiligheid, beheersbaarheid en betrouwbaarheid vormen de fundamenteën van het dagelijks functioneren op de locaties van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA). Voor de nieuwe locatie Zuidplas in Nieuwerkerk aan den IJssel zal sprake zijn van een dynamische woon- en werkomgeving met een constante stroom aan bewoners, medewerkers, bezoekers en leveranciers. In een dergelijke omgeving is het noodzakelijk dat beveiligingsmaatregelen proactief, integraal en technologisch robuust zijn ingericht.

De wijze waarop de beveiliging van opvanglocatie Zuidplas wordt ingericht heeft niet alleen betekenis voor de veiligheid binnen het gebouw en op het terrein, maar werkt ook door in de veiligheid en leefbaarheid van de omliggende wijk. Beveiligingsmaatregelen beïnvloeden de manier waarop signalen uit de omgeving worden opgepakt en opgevolgd. Door beveiliging goed en integraal in te richten wordt bijgedragen aan voorspelbaarheid, overzicht en tijdelijke signalering, zowel binnen de locatie als in de directe omgeving. Daarmee kan vroegtijdig worden ingespeeld op situaties die, indien onbeheerd, kunnen leiden tot gevoelens van onveiligheid of overlast in de wijk. Dit vraagt om een structurele en nauwe samenwerking, goede afstemming en continue informatie-uitwisseling met betrokken ketenpartners, waaronder handhaving, politie en wijkgerichte functies. Door signalen uit de wijk en vanuit de locatie in samenhang te duiden en op te volgen, kan de veiligheid integraal worden benaderd en worden maatregelen effectief en proportioneel ingezet.

De gemeente Zuidplas heeft het COA gevraagd een veiligheidsplan op te leveren ten behoeve van de BOPA-aanvraag. Dit plan vormt de basis voor een uitvoeringsgericht kader voor de inrichting en organisatie van de fysieke beveiliging en veiligheid tijdens de exploitatie van de locatie. Het plan beschrijft hoe verantwoordelijkheden zijn belegd en welke uitgangspunten gelden voor de beveiliging van gebouw en terrein.

1.1 Opdracht

Het COA heeft Vitaen gevraagd een veiligheidsplan op te stellen voor de voorziene opvanglocatie in de gemeente Zuidplas aan de Zuidplaspweg. Dit plan richt zich op fysieke en operationele maatregelen ter bescherming van omgeving, terreinen en gebouwen tegen moedwillige verstoringen, zoals ongeautoriseerde toegang, vernieling, incidenten en de sociale veiligheid binnen de verantwoordelijkheid van de gemeente Zuidplas.

1.2 Scope

Dit plan heeft betrekking op de veiligheid en beveiliging van de nog te realiseren opvanglocatie Zuidplas. Het plan richt zich op het voorkomen, beheersen en begrenzen van risico's binnen deze fysieke begrenzing, met als doel het waarborgen van de veiligheid van bewoners, medewerkers, bezoekers, faciliteiten en middelen die nodig zijn voor de ondersteuning en exploitatie van de locatie. Door het stellen van heldere kaders en samenwerking met ketenpartners draagt het plan wezenlijk bij aan de bescherming van de woon- en leefomgeving rondom de locatie. Het uitgangspunt daarbij is dat orde, rust en voorspelbaarheid op en rond het terrein een belangrijke voorwaarde zijn om overlast en veiligheidsrisico's buiten het terrein te voorkomen.

1.3 Doel

Het doel van dit veiligheidsplan is het vaststellen van een samenhangend, strategisch en functioneel kader voor de beveiliging van de nog te realiseren opvanglocatie Zuidplas. Dit plan geeft richting aan de te treffen beveiligingsmaatregelen en vormt het uitgangspunt voor de verdere uitwerking van deze maatregelen tijdens de ontwerp- en bouwfase.

In dit veiligheidsplan wordt op hoofdlijnen vastgelegd:

- hoe de veiligheid van bewoners, medewerkers, bezoekers en omwonenden wordt geborgd;
- welke organisatorische, bouwkundige en elektronische maatregelen als uitgangspunt gelden;
- hoe taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen betrokken partijen moeten worden belegd;
- hoe incidenten, calamiteiten en overlast kunnen worden voorkomen, gesignaleerd en beheerst.

Bovenstaande wordt vastgelegd met als doel:

- het borgen van openbare orde, veiligheid en leefbaarheid in en rondom de opvanglocatie;
- het voorkomen en beheersen van overlast en veiligheidsrisico's voor omwonenden en ondernemers;
- het vastleggen van verantwoordelijkheden, toezicht en handhaving met concrete afspraken over toezicht, interventies en sancties;
- het versterken van maatschappelijk draagvlak door transparante communicatie en structurele opvolging van signalen.

1.4 Beveiligingsplan en Programma van Eisen

Dit veiligheidsplan vormt de eerste basis van het strategische beveiligingskader. Op basis van dit veiligheidsplan dient een concreet beveiligingsplan met (technisch) Programma van Eisen opgesteld te worden gedurende de ontwerp- en bouwfase. In deze documenten zullen de te implementeren maatregelen concreet en gedetailleerd uitgewerkt worden.

1.5 Samenwerking tussen stakeholders

Het COA is primair verantwoordelijk in het nemen van maatregelen in het belang van het voorkomen van aantasting van veiligheid en leefbaarheid op en in de directe omgeving van de opvanglocatie. Echter, ter bevordering van de veiligheid en leefbaarheid in de omgeving van de opvanglocatie is samenwerking met alle betrokken stakeholders (gemeente, politie, handhaving) van grote meerwaarde. In dit plan is daarom aandacht besteed aan de samenwerking tussen deze stakeholders door het vastleggen van periodieke overlegstructuren.

1.6 Bestuursovereenkomst

Ten behoeve van de uitvoering en borging van dit veiligheidsplan is een separate bestuursovereenkomst gesloten tussen het COA en de gemeente Zuidplas. In deze overeenkomst staan bestuurlijke, organisatorische en procedurele afspraken aanvullend op de uitgangspunten en maatregelen zoals beschreven in dit veiligheidsplan. Bij de implementatie en naleving van de in dit veiligheidsplan opgenomen maatregelen wordt gehandeld in overeenstemming met de afspraken zoals vastgelegd in de bestuursovereenkomst.

2 Governance

2.1 De opvanglocatie en doelgroep

De voorziene opvanglocatie betreft een Regionale Opvang Locatie (ROL). Dit is het beste te beschrijven als een ‘tussenstation’ dat tijdelijk onderdak biedt aan statushouders en kansrijke asielzoekers. De ROL zal voor een periode van maximaal 10 jaar operationeel zijn. De statushouders – zij die al een vergunning krijgen – verblijven in deze opvang tot zij een huis in de regio krijgen toegewezen. De kansrijke asielzoekers – zij die nog in afwachting zijn van hun vergunning – zitten hier tijdelijk tot zij een verblijfsvergunning krijgen en toegewezen worden aan een gemeente.

De opvanglocatie biedt plaats voor 250 – 300 personen en staat er voor een maximale tijdsduur van 10 jaar. In de ROL komen alleen mensen te wonen die al een verblijfsvergunning hebben, of zij die in afwachting zijn van een verblijfsvergunning. De algemene asielpcedure is voor deze vluchtelingen dus al (bijna) afgerond. Binnen de ROL kunnen mensen een start maken met hun verdere integratie.

De ROL wordt gebouwd aan de Zuidplaspweg, 2914 LK Nieuwerkerk aan den IJssel, gemeente Zuidplas. Onderstaande figuur geeft de globale ligging van de beoogde ontwikkeling weer ten opzichte van de directe omgeving.

Figuur 1 Plangebied (rode vlak)

2.2 Locatiemanagement

Er wordt een vaste locatiemanager aangesteld met mandaat en beslissingsbevoegdheid. Deze functionaris is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken op de opvanglocatie, waaronder ook de orde, veiligheid en leefbaarheid. De locatiemanager is primair aanspreekpunt voor gemeente, politie en handhaving en is daarnaast bereikbaar voor omwonenden en ondernemers. Het COA zorgt dat de relevante contactgegevens van de locatie en locatiemanager voor ingebruikname van de locatie bekend zijn bij de omwonenden.

2.3 Stakeholders

Voor de veiligheid en leefbaarheid van de gemeente Zuidplas is integrale samenwerking tussen COA, gemeente en overige stakeholders van structureel belang. Een gezamenlijke aanpak brengt structuur in het effectief uitrollen van maatregelen. De betrokken stakeholders zijn beschreven in de volgende paragraaf. Hierin worden enkel stakeholders beschreven die betrokken zijn bij de veiligheid en beveiliging van de opvanglocatie.

Organisatie	Taken & verantwoordelijkheden
COA	Verantwoordelijk voor opvang, begeleiding, toezicht, dagelijkse begeleiding asielzoekers en uitstroom van asielzoekers (24/7) en informeert het bevoegd gezag direct bij incidenten.
Gemeente Zuidplas	Verantwoordelijk voor algemene communicatie rondom de opvanglocatie, verantwoordelijk voor de Openbare Orde en Veiligheid (OOV). Burgemeester is het bevoegd gezag als het gaat om openbare orde en veiligheid
Trigion	Verantwoordelijk voor de beveiliging van de locatie (24/7).
Politie	Adviseert en ondersteunt, signaleert en treedt zelfstandig op bij strafbare feiten binnen eigen wettelijke bevoegdheden.
Gemeentelijke handhavingsorganisatie	Toezicht houden, signalering en aanspreken in het kader van leefbaarheid en veiligheid. Werken samen met de politie waar nodig.
Omwonenden en ondernemers	Zorgen voor een vertegenwoordiger(s) van bewoners en ondernemers in de directe omgeving, eerste aanspreekpunt voor COA bij incidenten of andere bijzonderheden.
Brandweer	Adviseert en toetst brandveiligheid en houdt toezicht op brandpreventieve maatregelen.

2.4 Omwonenden en ondernemers

Vanwege de zorgen bij omwonenden en ondernemers is het van cruciaal belang dat zij goed geïnformeerd zijn en blijven en zo min mogelijk overlast ervaren. Omwonenden en ondernemers worden daarom periodiek geïnformeerd via periodieke bijeenkomsten, de website en bij calamiteiten kunnen politie en gemeente de buurt snel informeren over de aard en de opvolging van het incident. In overleg met gemeente kan gekeken worden naar de mogelijkheden om gebiedsregisseurs in te zetten voor het verbinden van gemeente, politie en het COA met omwonenden.

Tijdens de periodieke bijeenkomsten met o.a. de klanbordgroep kunnen signalen, zorgen en ontwikkelingen onderling besproken worden en kunnen verdere afspraken gemaakt worden over leefbaarheid, bereikbaarheid en veiligheid van de omgeving.

2.5 Overlegstructuur

Door periodiek met stakeholders overleg te plannen blijft het onderwerp veiligheid altijd hoog op de agenda staan binnen alle betrokken organisaties. Doel van de overleggen moet zijn om de actuele stand van zaken rondom de opvanglocatie te blijven monitoren zodat wanneer nodig snel geacteed kan worden.

Overlegvorm	Betrokken stakeholders	Periode	Toelichting
Dagstart	COA, Trigion	Dagelijks	Korte overdracht tussen bewaking, receptie en dag coördinatoren gericht op actuele aandachtspunten, bijzonderheden en inzet voor de dag
Operationeel overleg	COA, Trigion, politie (wijkagent)	Wekelijks	Wekelijkse korte afstemming over de actuele stand van zaken binnen de locatie en eventuele bijzonderheden.
Klankbordgroep	COA, politie (wijkagent), omwonenden/ondernemers, gebiedsregisseur, Trigion	Maandelijks (aanvangsfase)	Dit overleg dient in de aanvangsfase maandelijks ingepland te worden. Doel is om met de vertegenwoordiger(s) van de bewoners en ondernemers bij te praten over: - sfeerbeeld algemeen; - leefbaarheid en veiligheid; - incidenten. Naarmate de opvanglocatie langer operationeel is kan in overleg de frequentie verlaagd worden.
Driehoeksoverleg veiligheid	COA, gemeente (beleidsmedewerker OOV), politie, brandweer	Maandelijks	Dit overleg dient in de aanvangsfase maandelijks ingepland te worden. Onderwerpen: - algemene veiligheidssituatie; - algemeen sfeerbeeld; afspraken over preventieve maatregelen of acties; - incidenten op de locatie en in de directe omgeving. Naarmate de opvanglocatie langer operationeel is kan in overleg de frequentie verlaagd worden.
Bestuurlijk overleg	COA, gemeente	Jaarlijks	Evaluatie van bestuursovereenkomst. Functioneren opvanglocatie en leefbaarheid en veiligheid zijn de belangrijkste onderwerpen.

2.6 Afspraken tussen stakeholders

Naast de reguliere en periodieke overleggen is het van belang dat afspraken worden gemaakt en vastgelegd tussen het COA, de gemeente, de politie en de handhaving. Doel van deze afspraken is onder andere vastleggen waar welke verantwoordelijkheden liggen, hoe diverse communicatielijnen lopen en hoe procedures worden opgesteld en geëvalueerd. Deze afspraken zullen in gezamenlijk overleg met alle stakeholders gemaakt moeten worden. Hier wordt daarom in een latere fase vervolg aan gegeven.

3 Veiligheidsrisico's

Aan de komst van de opvanglocatie kunnen bepaalde veiligheidsrisico's verbonden zijn. De veiligheidsrisico's die terugkomen in andere veiligheidsplannen t.b.v. opvanglocaties¹ staan weergegeven in de onderstaande tabel. De maatregelen die in dit veiligheidsplan zijn beschreven zijn opgesteld op basis van deze geïdentificeerde veiligheidsrisico's.

Ook uit onderzoek² onder omwonenden is gebleken dat er grote zorg leeft onder bewoners en winkeleigenaren over de sociale veiligheid in de directe omgeving van de opvanglocatie. Door gemeente Zuidplas is een vragenlijst opgesteld om meer inzicht te krijgen in deze zorgen. De grootste zorgen hebben betrekking op overlast en onveiligheidsgevoel, maar ook zorgen rondom scholen en winkels leven onder de respondenten. Ook deze veiligheidsrisico's zijn opgenomen in onderstaande tabel.

	Specifieke voorbeelden
Sociale veiligheidsrisico's	• Overlast • Agressie en geweld • Criminaliteit op of in de directe omgeving van de opvanglocatie • Spanningen tussen asielzoekers onderling of tussen asielzoekers en inwoners gemeente Zuidplas • Ongewenste bezoekers op de opvanglocatie • Aantasting van veiligheidsgevoel omwonenden en/of bewoners • Maatschappelijke onrust
Fysieke veiligheidsrisico's	• Verkeersveiligheid • Calamiteiten

3.1 Monitoring en evaluatie

Om te borgen dat de veiligheid en beveiliging van de locatie continu effectief blijft, wordt gewerkt met een structurele cyclus van monitoring, toetsing en evaluatie. Het beveiligingsplan wordt minimaal een keer per jaar geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. Hiervoor wordt gebruikt gemaakt van:

- praktijkervaringen
- incident- en meldingsregistraties;
- overleg met gemeente, politie en handhaving;
- overleg met omwonenden en ondernemers.

Op basis van de uitkomsten van de periodieke evaluatie dient het veiligheidsplan of -beleid bijgewerkt of aangevuld te worden. Hiermee is geborgd dat de opvanglocatie blijvend aansluit bij lokale omstandigheden en verwachtingen en dat veiligheid en leefbaarheid continu onder de aandacht blijven.

¹ Voorbeelden: Veiligheidsplan AZC Albergen, Veiligheidsplan Noodopvang asielzoekers Peel en Maas, Veiligheidsplan AZC Etten-Leur

² Algemeen beeld antwoorden vragenlijst ROL, 09-10-2025

4 Veiligheidsmaatregelen

4.1 Huisregels

Op alle COA-opvanglocaties gelden huisregels ter bevordering van de veiligheid, leefbaarheid en beheersbaarheid op de opvanglocatie. De huisregels zijn aanvullend op de Nederlandse wet- en regelgeving en gelden voor alle bewoners en bevatten algemene gedragsregels over gedrag, gebruik van gemeenschappelijke ruimten, rusttijden, veiligheid, hygiëne en omgang met personeel en medebewoners. Het vormt een gezamenlijk kader voor veilig en respectvol samenleven op de locatie. Bij het niet houden aan de huisregels kan door een COA-medewerker een maatregel opgelegd worden als sanctie. Meer over deze aanpak staat beschreven in paragraaf 4.4.

4.2 Informeren bewoners opvanglocatie

Binnen korte tijd na aankomst op de opvanglocatie voert het COA een gesprek met een bewoner. In dit gesprek wordt uitgelegd welke rechten en plichten de bewoner heeft. Ook wordt informatie verstrekt over de huisregels, grondwet en consequenties als de bewoner de huisregels niet naleeft. De huisregels zijn in verschillende talen beschikbaar. In het gesprek moet ook aandacht geschonken worden aan gedragsregels gerelateerd aan de openbare orde, met speciale aandacht voor overlast in of nabij openbare gelegenheden zoals scholen en winkels.

4.3 Welzijn en veiligheid bewoners

Binnen de opvang zijn diverse risicofactoren die de leefbaarheid en veiligheid in en om de opvanglocatie negatief (kunnen) beïnvloeden, zoals verveling, spanningen als gevolg van cultuurverschillen, trauma en/of geestelijke gezondheidsproblemen. Het COA is zich bewust van deze risico's en houdt hier rekening mee in de opvang en begeleiding van de bewoners.

Met het organiseren van goede en zinvolle dagbesteding, de mogelijkheid tot integratie en (geestelijke) hulpverlening wordt ingezet op het welzijn en de veiligheid van de bewoners en kan overlast of veiligheidsproblematiek mogelijk worden voorkomen. Voor deze aspecten in de opvang en begeleiding is het COA primair verantwoordelijk.

4.4 Melden ongewenste situaties

Het veiligheidsgevoel van omwonenden en ondernemers is een belangrijk onderwerp rondom de komst van de opvanglocatie. Het signaleren en melden van ongewenste situaties of incidenten vormt daarbij een essentieel onderdeel van het beveiligingsplan. Er dienen voldoende (laagdrempelige) middelen en manieren beschikbaar te zijn voor omwonenden om snel en 24/7 meldingen te kunnen doen van ongewenste situaties, zorgen over veiligheid of over gepleegde strafbare feiten. Ter bevordering van de veiligheid en de leefbaarheid is het van belang dat meldingen snel worden opgepakt en worden voorzien van terugkoppeling. Dit voorkomt gevoelens van machteloosheid en draagt bij aan wederzijds vertrouwen.

4.5 Melden zorgen en klachten

Omwonenden en ondernemers kunnen hun zorgen of klachten over de veiligheid en leefbaarheid van de directe omgeving van de opvanglocatie 24/7 melden bij het COA (bij de locatiemanager, receptie, beveiliging of via e-mail). De contactgegevens worden voor ingebruikname van de opvanglocatie bekend gemaakt aan de direct betrokkenen uit de omgeving. Het COA zorgt dat meldingen binnen twee weken worden opgepakt en worden voorzien van terugkoppeling en dat waar mogelijk acties worden genomen ten aanzien van het verhelpen van de zorgen en/of klachten.

4.6 Aanpak van incidenten en overlastgevend gedrag

Een veilige en rustige leefomgeving is belangrijk voor iedereen. Omwonenden, medewerkers en bewoners moeten zo veilig mogelijk kunnen wonen en werken op en rondom de opvanglocatie. Incidenten, crimineel gedrag en/of overlastgevend gedrag door bewoners zijn een probleem voor omwonenden, medebewoners en medewerkers.

Samen met de Rijksoverheid, gemeente en politie wordt dit gedrag daarom stevig aangepakt. De maatregelen van het COA variëren van het voeren van een correctiegesprek tot het inhouden van verstrekkingen, bijvoorbeeld een deel van het leefgeld. Alle maatregelen die het COA kan nemen staan beschreven in het [maatregelenbeleid](#) van het COA, inclusief het Reglement onthouding verstrekkingen.

4.6.1 Intensieve begeleiding op locatie (IBL)

De intensieve begeleiding op locatie (IBL) is een uitbreiding op de basisbegeleiding die iedere bewoner bij het COA krijgt. IBL komt er sprake wanneer het gedrag van een bewoner dreigt uit de hand te lopen. Door deze bewoners intensiever te begeleiden, zorgt het COA voor beter zicht op bewoners en hun gedrag en kan maatwerkbegeleiding geboden worden. Daarnaast zorgt deze aanpak voor meer rust op de locatie en maakt het de bewoners beter aanspreekbaar omdat er geïnvesteerd wordt in de relatie en het contact met de bewoner.

4.6.2 Ambulant Ondersteuningsteam (AOT)

Het Ambulant Ondersteuningsteam kan medewerkers op opvanglocaties helpen en ondersteunen tijdens perioden met veel incidenten of wanneer een incident met zeer hoge impact heeft plaatsgevonden. Alle medewerkers in het team beschikken over specifieke expertise zoals jeugd- of verslavingszorg. Zij kunnen een positieve impuls geven aan het team op locatie en ondersteuning bieden bij de dagelijkse begeleiding van bewoners die overlastgevend gedrag vertonen.

4.6.3 Handhavings- en toezichtlocatie (HTL)

Het COA heeft een handhavings- en toezichtlocatie (HTL). De HTL is een aparte opvanglocatie voor asielzoekers die binnen de COA-opvang ernstige overlast veroorzaken. Plaatsing in de HTL is een onderdeel van het [maatregelenbeleid](#) van het COA. Een overlastgever wordt voor minimaal vier weken (plus 1 intake-week) op de HTL geplaatst. Vanaf de intake-week vindt er iedere vier weken een evaluatiemoment plaats waarin wordt bekeken of terugkeer naar een reguliere opvanglocatie mogelijk is, of dat verlenging van het verblijf in de HTL of een andersoortige opvang, zoals de IBO (intensief begeleidende opvang), wenselijk is.

4.7 Toezicht, beheer en beveiliging op locatie

Het COA is verantwoordelijk voor de veiligheid op de locaties. Tussen 08.00 en 21.00 uur zijn op de locatie COA-medewerkers aanwezig. Daarnaast zijn op de locatie 24/7 beveiligers aanwezig op de locatie. De beveiligers verzorgen toezicht op en het handhaven van de orde en veiligheid op de locatie. Zij signaleren risico's en incidenten, spreken personen aan op ongewenst gedrag, de-escaleren waar mogelijk en schakelen bij overtredingen of dreigende situaties direct de handhaving of politie in. In elke ploeg zijn minimaal twee beveiligers aanwezig. Al het in te zetten personeel handelt volgens de geldende objectinstructies. Deze worden in een latere fase opgesteld en bevatten de relevante taakomschrijvingen, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van het beveiligingspersoneel. Buiten de reguliere bezetting is er altijd een piketdienst beschikbaar voor beveiliging voor hulp. Alle locatiemanagers in de regio draaien mee in deze piketdienst.

Politie en BOA's zijn regelmatig en zichtbaar aanwezig op en rondom de opvanglocatie voor laagdrempelige verbinding en contact.

4.8 Bureau Veiligheid

Het Bureau Veiligheid is het interne centrale informatieknooppunt binnen het COA rondom veiligheid. Incidenten en vragen over (on)veiligheid kunnen hier door COA-medewerkers gesteld worden. Deze worden vervolgens doorgezet naar de juiste collega/bureau. Bureau Veiligheid bestaat uit een team van collega's met extra kennis over veiligheidsissues en een brede kijk op de samenwerkingsverbanden binnen en buiten het COA.

4.9 Incidentregistratie

Voor het centraal registreren en beheren van incidenten is het van belang een uniform beheerplatform uit te rollen binnen de locatie, als deze voorziening niet al beschikbaar is binnen het COA. Via dit platform dienen bevoegde medewerkers te beschikken over actuele informatie, waaronder de frequentie, aard, locatie en betrokken doelgroepen. Deze informatie vormt een structurele basis voor het nemen en bijstellen van preventieve en corrigerende maatregelen. Incidenten die zich voordoen in de opvanglocatie worden door het COA in eerste instantie gemeld aan de politie en zo nodig aan de burgemeester. Er wordt actief informatie gedeeld tussen COA, politie en gemeente. Er wordt in kaart gebracht wie wanneer wordt betrokken in het geval van calamiteiten. Voorvallen en bijzonderheden worden ook vastgelegd in een logboek.

4.9.1 Ketenbreed incidentenprotocol

Op het moment dat binnen het COA en de migratieketen een incident gebeurt die meerdere ketenpartners raakt en/of politiek- en/of maatschappelijk/humanitair- en/of publicitair gevoelig is of dreigt te worden treedt een ketenbreed incidentenprotocol in werking. Dit protocol zorgt ervoor dat staatssecretaris en de hoge functionarissen uit de migratieketen snel betrouwbare informatie ontvangen over een ernstig incident. Door het protocol toe te passen komt de incidentmelding bij de juiste personen terecht en kunnen zij direct actie ondernemen.

4.10 Brandmeldinstallatie

De opvanglocatie dient te zijn voorzien van een brandmeldinstallatie (BMI). De installatie dient te zijn ingericht om in combinatie met de overige beveiligingsvoorzieningen vroegtijdig brand te detecteren en tijdige te alarmeren. De brandmeldinstallatie (BMI) is gekoppeld aan een ontruimingsinstallatie (OAI). Na een bevestigde brandmelding stuurt de OAI automatisch de noodzakelijke veiligheidsfuncties aan die gericht zijn op een snelle en veilige ontruiming van het gebouw. Hieronder vallen onder meer:

- het aansturen van alarmering (slow-whoop of gesproken woord) ten behoeve van ontruiming;
- het automatisch sluiten van branddeuren ter beperking van rookverspreiding;
- het ontgrendelen van toegangscontroles (intercom/kaartlezers) zodat vluchtwegen vrij zijn;
- het naar de begane grond sturen en blokkeren van eventuele liften.

4.11 Vluchtwegsignalering en vluchtwegen

Ten behoeve van een veilige ontruiming in geval van calamiteiten dient de locatie te zijn voorzien van noodverlichting en vluchtwegsignalering. Deze voorzieningen maken onderdeel uit van de gebouw gebonden veiligheidsinrichting. De voorzieningen dienen afgestemd te worden met de brandweer en te voldoen aan de geldende wet- en regelgeving.

4.12 BHV-organisatie

Op de locatie dient een BHV-organisatie opgezet te worden. Er dient gewaarborgd te worden dat 24/7 voldoende BHV-gecertificeerde medewerkers aanwezig zijn in overeenstemming met de geldende normen. Periodiek dienen BHV-oefeningen georganiseerd te worden zodat medewerkers bekend blijven met hun taken en verantwoordelijkheden bij incidenten en calamiteiten.

4.13 Bedrijfsnoodplan en ontruimingsplan

Voor de locatie dient in samenwerking met betrokken stakeholders, waaronder gemeente en hulpdiensten, een bedrijfsnoodplan opgesteld te worden waarin de protocollen in geval van een incident of calamiteit staan beschreven. Dit plan dient afgestemd te worden met de betrokken hulpdiensten, zodat ook zij op de hoogte zijn van protocollen en afspraken. Deze plannen worden opgesteld gedurende de ontwerp- en bouwphase van de opvanglocatie en worden uiterlijk één maand voor ingebruikname besproken met alle betrokken stakeholders.

4.14 Alarmeren hulpdiensten en opschaling

Bij calamiteiten zoals brand alarmeert het COA in overeenstemming met reguliere procedures de betrokken hulpdiensten. De locatiemanager of de beveiliging op locatie vangt de hulpdiensten op en verzorgt de begeleiding richting de locatie van de calamiteit. Bij grotere incidenten of calamiteiten waarbij opgeschaald moet worden in overeenstemming met de regionaal afgesproken GRIP-structuur, treedt het regionaal crisisplan Veiligheidsregio Hollands Midden in werking. Bij opschaling verzorgt het COA een afvaardiging aan het operationeel of bestuurlijk overleg (COPI, ROT, BT).

5 Gebouw- en terreinbeveiliging

Dit hoofdstuk beschrijft op functioneel niveau hoe de gebouw- en terreinbeveiliging van de opvanglocatie Zuidplas ingericht zou moeten worden. Het gaat daarbij om de samenhang tussen organisatorische, bouwkundige en elektronische beveiligingsmaatregelen zonder in te gaan op technische detailuitwerkingen. Deze zijn voor dit veiligheidsplan nog niet relevant en worden gedurende de ontwerp- en bouwfase verder in detail uitgewerkt.

5.1 Kernprocessen binnen beveiliging

Binnen beveiliging wordt een aantal kernprocessen geïdentificeerd. Deze kernprocessen vormen het ordenend raamwerk voor de verdere uitwerking van de fysieke beveiliging. De volgende kernprocessen worden binnen dit beveiligingskader onderscheiden:

- **Dreigings- en risicoanalyse**
Systematische inventarisatie van dreigingen en risico's om passende beveiligingsmaatregelen te bepalen.
- **Toegangsbeheersing**
Het gecontroleerd toelaten van personen en voertuigen om ongevoegde toegang te voorkomen
- **Toezicht**
Actief observeren (fysiek of cameratoezicht) om afwijkingen, risico's en incidenten tijdig te signaleren.
- **Incidentmanagement**
Het gestructureerd melden, opvolgen en afhandelen van incidenten om schade en herhaling te beperken.
- **Advisering**
Het geven van deskundig beveiligingsadvies op basis van risico's, wetgeving en praktijkervaring
- **Beveiliging bij bijzondere activiteiten/evenementen**
Tijdelijke, risico-gestuurde beveiligingsmaatregelen afgestemd op aard, omvang en publiek van het evenement.

5.2 Bezoekersregistratie

Bezoekers van de opvanglocatie dienen zich bij aankomst en vertrek in- en uit te schrijven. Doel hiervan is voorkomen dat ongeautoriseerde personen toegang krijgen tot de opvanglocatie en dat in geval van een calamiteit bekend is welke personen zich op het terrein bevinden. Bezoek is toegestaan tussen 08.00 en 22.00 uur.

5.3 Toegangsverleningssysteem

Het installeren van een toegangsverleningssysteem ondersteunt de uitvoering van toegangsbeheer door het gecontroleerd verlenen of weigeren van toegang tot het gebouw of terrein op basis van vooraf vastgestelde rollen, functies en autorisaties. Het voorkomt ongeautoriseerde toegang en biedt inzicht in de bewegingen en gebeurtenissen op de opvanglocatie.

5.4 Cameraobservatie

Een cameraobservatiesysteem wordt ingezet als ondersteunend middel voor de aanwezige beveiliging en is gericht op het monitoren van algemene verkeersruimtes waaronder toegangsdeuren, verkeersroutes en kruispunten binnen en buiten het gebouw. Het doel van cameratoezicht is het signaleren van afwijkende of ongewenste gedragingen en dient ter waarborging van de veiligheid van bewoners, medewerkers en bezoekers en de bescherming van eigendommen.

5.4.1 Privacy

Op het moment dat een cameraobservatiesysteem geplaatst wordt, dient rekening gehouden te worden met privacybescherming. Verwerking van beelden moet plaatsvinden in overeenstemming met de relevante wet- en regelgeving, waaronder de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en Politiewet.

Omdat cameratoezicht in potentie een inbreuk kan maken op de persoonlijke levenssfeer, dient voor de opvanglocatie een Data Protection Impact Assessment (DPIA) uitgevoerd te worden waarin de noodzaak en proportionaliteit van het cameratoezicht beoordeeld wordt.

5.5 Inbraaksignalering

Op de opvanglocatie kan noodzaak zijn voor een inbraakdetectiesysteem (IDS). Dit systeem kan worden ingezet voor:

- Bewaking van (leegstaande) ruimten in risicovolle delen waar op- of inklimming mogelijk is;
- Vroegtijdige detectie van indringers, met name in leegstaande of afgelegen vleugels;
- Bewaking van cruciale ruimten, waaronder technische ruimtes of serverruimtes.

De noodzaak wordt bepaald in het beveiligingsplan of het Programma van Eisen gedurende de ontwerp- en bouwfase.

5.6 Slagbomen, poorten en hekken

Als onderdeel van terreinbeveiliging en de eerste beveiligingsschil rondom de locaties kunnen slagbomen en/of poorten geplaatst worden. Deze voorzieningen reguleren de toegang van bewoners, bezoekers en leveranciers. Ten behoeve van toegangscontrole dienen deze installaties te worden voorzien van een toegangscontrolesysteem en een intercominstallatie (video + audio).

Rondom het terrein kan gekozen worden voor het plaatsen van een hekwerk zodat toegang tot het terrein nog beter gecontroleerd kan worden en ongeautoriseerd toegang wordt geminimaliseerd.

